

Saul van Messel in kleine kring begraven

Van een onzer verslaggevers

■ WINSCHOTEN/HEEMSTEDEN
– Vanmorgen wordt in besloten kring in zijn woonplaats Heemstede begraven de vrijdag overleden schrijver-dichter dr. Jaap Meijer, beter bekend onder het pseudoniem Saul van Messel. Hij werd tachtig jaar.

Jaap Meijer werd geboren in Winschoten. Hij was een van de zeer weinige overlevenden onder de joodse burgers die in de oorlogsjaren naar Duitsland werden weggevoerd. Hij werd historicus, letterkundige en

schrijver. Vooral zijn biografie van Jacob Israël de Haan, 'de zoon van een gazzen' (chazan, voorzanger), verschaftte hem bekendheid. Hij schreef verder veel essays over de geschiedenis van de Nederlandse joden.

Saul van Messel kwam in zijn latere leven nog vrij regelmatig naar zijn geboortestadje, maar altijd vrijwel onopgemerkt. Hij had afstand genomen van de plaats waar hij zoveel herinneringen had liggen en waar hij toch ook niet zonder kon. Hij worstelde met de vraag waarom zo weinig overlevenden van het nazitijdperk

naar Winschoten terugkeerden. Het Gronings verleerde hij niet. Hij schreef dit prachtige gedicht in de streektaal, gepubliceerd in de bundel *Twijderweegns* uit 1991:

Bosstroade Winschoten

*bie sjoele laans
wat blijft mie aans
hier mout ik nog aaltied winn
aan ons verswinn.*

Naarmate hij ouder werd trokken dr. Jaap Meijer en zijn vrouw Lies zich steeds meer terug uit het openbare leven en

leefden stilletjes en zo onopgemerkt mogelijk in hun huis aan de Herman Heijermanslaan in Heemstede. Als hij in Winschoten was, trok hij onopvallend door de centrumstraten die onuitwisbaar in z'n hoofd en hart gegrift waren. Daar woonden in zijn jeugd zijn joodse medeburgers. In de 'Bosstroade' stond de sjoele, de synagoge. Meijer was zijdelings bij de plannen tot restauratie van deze synagoge betrokken. Hij zou een gedichtenbundel samenstellen om bij de opening uit te geven.

Roel Waalkens

GD
13-7-93